

dubinska os, sagitalna os tijela; zamišljeni pravac koji presijeca tijelo u dubinu od naprijed prema nazad i obratno, i leži okomito na uzdužnoj u čeonj osi. Kretanja izvedena oko d.o. odvijaju se u čeonj ravnini; naziva se bočna os.

dubinska ravnina, sagitalna ili medijalna ravnina tijela, tj. zamišljena ravan koja presijeca tijelo u dubinu, a leži okomito na horizontalnoj ravnini. Sva okretanja u d.r. izvode se oko čeonj (frontalne) osi (pretklon, zaklon, prednoženje, zanoženje, predručenje, zaručenje itd.).

dubinsko kretanje, rukomet: način kretanja naprijed i natrag u obrani; izvodi se iskoračenjem i zakoračenjem.

dubl bar (engl. double bar), konjički sport: visinsko-širinska prepona u kojoj je prednja gornja motka znatno niža od stražnje.

dubl skul (engl. double scull) → *dvojac*

Dubler Cup, tenis: međ. natjecanje muških nac. reprezentacija veterana koje od 1958 organizira VITA (engl. Veteran International Tennis Association). U jednom susretu igraju se 4 pojedinačne igre i 1 igra parova (na isti način kao i Davis Cup). Natjecanje je dobilo ime po Leonu Dubleru, predsjedniku VITA. Prvi pobjednik bila je reprezentacija Italije.

duboka sklopka → *naupor*

duboka zonska formacija, rukomet: raspored igrača u zonskoj obrani u dva ili tri reda između linija vratara prostora i slobodnog bacanja. D.z.f. u dva reda ima stražnji i prednji red s rasporedom igrača 5:1, 4:2 ili 3:3; u tri reda ima stražnji, srednji i prednji red s rasporedom igrača 3:2:1.

Duboki dō-jama, jamski sistem u SRCG, istražen 1916 do dubine od 350 m; nastavak jame u neistraženom sifonu.

Dubovac, Planinarsko društvo, osn. 1923 u Karlovcu, najprije kao podružnica HPD pod nazivom **Martinščak**. Novo ime dobilo je po gradini o čijoj se obnovi brinulo. Sagradilo je dom na Vodicama i organiziralo Karlovačku transverzalu kroz Žumberačku goru, organiziralo uspon na Kilimandžaro (1971). Ima jaku speleološku sekciju koja je istraživala Jopića pećinu, najdužu u SRH (6312 m).

Dubravčić, Artur (1894–1969), službenik i novinar; nogometni reprezentativac sa 7 nastupa, član HSK Concordia (Zagreb), nastupio za reprezentaciju Jugoslavije na OI 1920; nogometni sudac.

Dubravčić, Sanda (1964), reprezentativka u umjetničkom klizanju, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica KK Medveščak (Zagreb). Na PE 1981 osvojila srebrnu medalju. God. 1974 prva na PJ u katuraljanju, 1976–82 prva na PJ u umjetničkom klizanju; 1977, 1980–83 pobjednica Zlatne piruete. U anketi Sportskih novosti proglašena najboljom sportašicom Jugoslavije 1981; i.g. primila je nagradu Sedam sekretara SKOJ.

Dudović, Agica (1920), reprezentativka u kuglanju, članica KK Medvedgrad (Zagreb), 1952–60; do 1963 članica KK Tvorpam i do 1975 članica KK Tekstilac (Zagreb); zaslužna sportašica Jugoslavije. Članica ekipe koja je na PS 1962 osvojila prvo mjesto.

Duduškin, Mihajlo (1891–62), konjički stručnjak, pedagog i natjecatelj u preskakanju prepona (do 1941); 1945–52 nastavnik jahanja u Konjičkoj školi JNA u Zemunu; 1952–57 trener reprezentacije; stručnjak za postavljanje parkura te pisac mnogih stručnih članaka.

Duebel, Max (1934), njem. motociklist, 4 puta prvak svijeta (1961–65) na kružnim betonskim trkalištima u kategoriji motocikla s prikolicom; vozio BMW.

duel (lat. duellum), nogomet: borba između dvaju igrača za posjed lopte. Igrač mora za to imati odgovarajuću snagu, okretnost, odvažnost, agresivnost i emocionalnu stabilnost. Izoštrena sposobnost ulaženja u duele posebno je važna za obrambene igrače pri oduzimanju lopte od napadača.

Duesenberg, amer. tvornica automobila: sudjelovala na utrkama u periodu 1913–37; tri puta pobijedila na utrkama u Indianapolisu (1924–25 i 1927); za D. su vozili J. Marghy, D. de Paolo i G. Souders.

duge pruge, atletika: discipline trčanja za muškarce na 3000 m, 5000 m, 10000 m, 20 km, 25 km, trčanje na 1 sat i maraton (42195 m). D.p. za žene su 3000 m, 5000 i 10000 m. Žene se natječu i u maratonu. Olimp. discipline za muškarce su 5000 m, 10000 m i maraton.

duge staze, konjički sport: natjecanja u kasačkim utrkama na stazama dugim 2000 m i više, na kojima se ostvaruje bonifikacija; natjecanje u galopskim utrkama čije su staze duže od 2400 m; ovdje dužina staze ne utječe na bonifikaciju.

dugi korner, hokej na travi: nastavak igre poslije prelaska lopte preko gol-aut linije, ako je posljednji njome igrao igrač ekipe koja se brani; izvodi se tako da igrač ekipe u napadu stavlja loptu na mjesto koje je 2,88 m udaljeno od zastavice na gol-aut liniji. Igrači obje ekipa raspređuju se na terenu po želji, s tim da moraju biti najmanje 4,55 m udaljeni od igrača koji izvodi d.k.

Dugonjić, Ratimir (1916), dipl. pravnik, društveno-politički i sp. radnik. Nosilac Partizanske spomenice 1941, Ordena narodnog heroja i drugih visokih odlikovanja. U NOB i poslije Oslobođenja na važnim vojno-političkim, državnim i društvenim dužnostima u SRBH i federaciji; bio na rukovodećem funkcijama omladinskih organizacija (SKOJ i USAOJ) i kao njihov predstavnik djelovao neposredno na organiziranju fiskulturnog pokreta. Predsjednik Predsjedništva SRBH (1974–78) i potpredsjednik Predsjedništva SFRJ (1972–73). Predsjednik FISAJ (1945–48), Fudbalskog saveza Jugoslavije (1948–53) i STV Partizan Jugoslavija. Dobitnik Specijalne zlatne plakete NSJ i Zlatne značke SFRJ.

Dukanović, Đuka (1903–45), reprezentativac u biciklizmu, član Hrvatskog kluba biciklista Sokol; tri puta osvojio cestovno PJ (1921–23), sudjelovao na OI 1924 u Parizu i na PS 1926 u Milanu.

Duke, Geoffrey (1923), engl. motociklist, šest puta prvak svijeta u brzinskim utrkama na betonskim trkalištima u kategorijama do 500 ccm (1951 na motociklu Norton, 1953–55 na Gilera) i do 350 ccm (1951–52 na Norton), ukupno 33 GP pobjede u vremenu 1950–58.

Duković, Nikola (1912–75), nogometaš i trener; igrao za zagrebačke klubove Gradanski, HASK, Dinamo i Amater. Trener omladinske ekipe NK Rijeka, te seniorskih momčadi u Labinu, Trbovlju, Ljubljani i Raši. Djelovao u organizaciji nogometnih trenera Rijeka.

Dumas, Charles (1937), amer. reprezentativac u atletici; prvi natjecatelj u skoku uvis koji je preskočio 215 cm (također i prvi koji je preskočio 7 stopa = 213,36 cm); prvi na OI 1956 sa 212 cm (OR).

Dumbadze, Nina Jakovljevna (1919), sovj. atletičarka, zaslužna majstorica sporta SSSR; višestruka prvakinja SSSR u bacanju diska;

DUEL (nogomet)

DUGE PRUGE, 10 000 m, OI 1968.

S. DUBRAVČIĆ

N. DUMBAZDE

sedmerostruka svj. rekorderka, no kako tada Atletski savez SSSR još nije bio u članjen u IAAF, priznata su joj samo 3 SR: 53,25 m (1948), 53,37 m (1951) i 57,04 m (1952); prva na PE 1946 i 1950, treća na OI 1952. Prva žena u svijetu koja je bacila disk preko 50 m.